

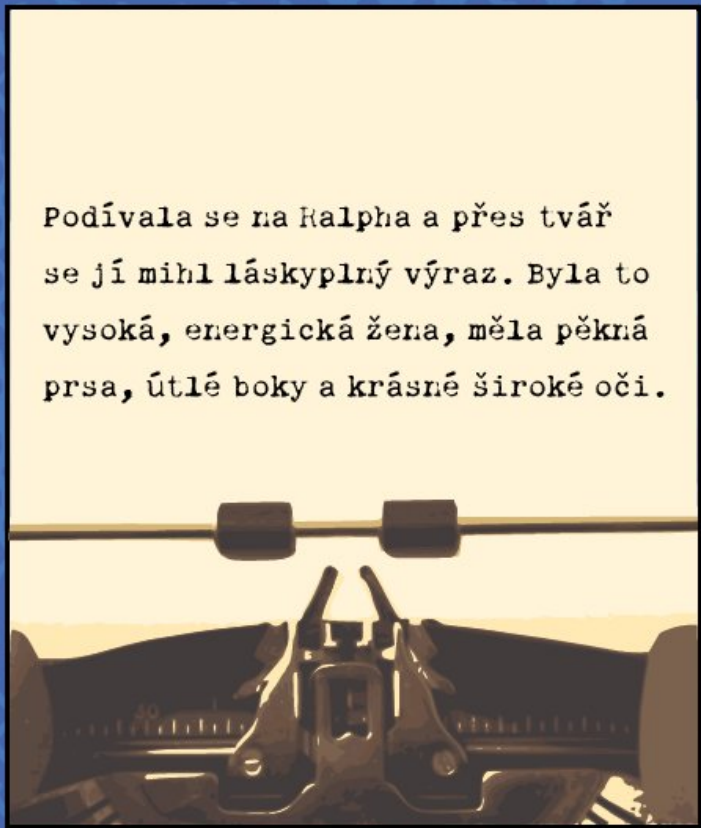
RAYMOND CARVER

RAYMOND

CARVER

BUĎ UŽ, PROSÍM TĚ, ZTICHA

Podívala se na Ralpha a přes tvář se jí mihl láskyplný výraz. Byla to vysoká, energická žena, měla pěkná prsa, útlé boky a krásné široké oči.

VOLVOX GLOBATOR

Raymond Carver

**BUĎ UŽ,
PROSÍM TĚ,
ZTICHA**

VOLVOX GLOBATOR

Raymond Carver

Will You Please Be Quiet, Please?

Přeložil Jiří Hrubý

Copyright © Raymond Carver 1976, Tess Gallagher 1989

All rights reserved

Translation © Jiří Hrubý, 2011

ISBN 978-80-7207-805-9

ISBN 978-80-7511-271-2 (epub)

ISBN 978-80-7511-272-9 (pdf)

Tuto knihu věnuji Maryann

*Tiskneme rty k emailovým okrajům hrníčků
a víme, že tahle mastnota, která plave
po kafi, nám jednoho dne zastaví srdce.*

(přeložila Eva Klimentová)

TLOUŠTÍK

Sedím s cigaretami nad kávou u kamarádky Rity a povídám jí o tom.

Povídám jí, co se mi stalo.

Nachyluje se jedna ospalá středa, když do mýho úseku Herb usadí takového tlustého pána.

Ten tlouštík je nejtlustší člověk, jakého jsem kdy viděla, přestože vypadá upraveně a je pěkně oblečený. Všechno je na něm veliké. Nejlépe se ale pamatuju na jeho prsty. Když stojím u nedalekého stolu, abych obsloužila starší pár, nejdříve si všimnu těch prstů. Vypadají třikrát větší než prsty normálního člověka – jsou dlouhé, tlusté, jako z tvarohu.

Obcházím své ostatní stoly – velmi náročnou skupinku čtyř obchodníků, další čtyřčlennou skupinu, tři muže a ženu, a ten starší pár. Leander nalil tlouštíkovi vodu a já mu dávám spoustu času na rozmyšlenou, než se u něj objevím.

Dobrý večer, říkám. Máte vybráno?

Teda Rito, říkám ti, byl jako hora.

Dobrý večer, povídá on. Zdravím vás. Ano, myslím, že už si můžeme objednat, dodává.

Tak takhle divně mluví. Neuvěřitelný. A každou chvíli si tichounce odfoukne.

Pro začátek si asi dáme hlávkový salát Caesar, říká. A potom misku polévky a k tomu chleba a máslo, když budete tak hodná. Pak snad ty jehněčí kotletky, pokračuje. A pečený brambor s kyselou smetanou. S moučnickem uvidíme později. Zatím děkujeme, říká a podává mi jídelní lístek.

Bože, Rito, to ale byly prsty.

Spěchám do kuchyně a dávám objednávku Rudymu. Ten si ji ode mě vezme a ušklíbne se. Znáš Rudyho, s ním je to těžký, když musí něco dělat.

Když vycházím z kuchyně, Margo... – vykládala jsem ti o Margo? O té, co uhání Rudyho? Tak Margo mi povídá: Co to máš za tlustýho kamaráda? To je teda tlustoch.

To ještě není všechno. Teď to teprve přijde.

Připravuju salát Caesar u jeho stolu a on sleduje každý můj pohyb, zatímco si maže krajíčky chleba máslem a odkládá je na jednu stranu – a pořád si při tom odfukuje. Zkrátka a dobře, jsem tak rozčilená nebo co, že mu převrhnou sklenici s vodou.

Moc se vám omlouvám, povídám. To je tak, když se pospíchá. Promiňte. Nepochopila jsem vás? Hned zavolám kolegu, aby vám vyměnil ubrus.

To nic, říká on. To se stává, povídá a odfoukne si. Nic si z toho nedělejte, nám to nevádí. Usmívá se, a když odcházím pro Leandera, ještě mi mává. Když se vrátím, abych mu nandala salát, vidím, že už stačil sníst všechn chleba s máslem.

O chvíli později, když mu nesu další chleba, spořádal už i salát. Víš, jak jsou tyhle saláty velký?

Jste velice laskavá, říká. Ten chleba je báječný, dodává.

Děkuju, já na to.

Je opravdu moc dobrý a vůbec to neříkáme jen tak. Takový chleba moc často nemíváme, povídá.

Odkud jste? ptám se ho. Mám dojem, že jsem vás tu ještě neviděla.

Na někoho takovýho bys asi jen tak nezapomněla, hihňá se Rita.

Z Denveru, povídá.

Už k tomu nic neříkám, i když jsem zvědavá.

Za chvílku vám přinesu polévku, pane, říkám a odcházím, abych dokončila ty své čtyři obchodníky, co si pořád vymýšlejí.

Když mu servíruju polévku, koukám, že chleba už zase zmizel. Právě si poslední kousek strká do pusy.

Věřte tomu, prosím vás, my takhle nejíme pořád, řekne a odfoukne si. Budete nám to muset prominout, dodává.

Vůbec o tom, prosím, nemluvte. Jsem ráda, když zákazníkovi chutná.

No, já nevím, říká. Snad se na to díváte takhle. Odfukuje. Upravuje si ubrousek a bere do ruky lžíci.

Kristepane, ten je teda tlustejl! říká Leander.

Vždyť za to nemůže, zastávám se ho, tak sklapni.

Pokládám na stůl další košík s chlebem a máslo. Jak vám chutnala polévka? ptám se.

Díky. Byla výborná, říká. Moc dobrá. Utírá si ústa a otře si i bradu. Máte dojem, že tu je horko, nebo to je jenom mně? ptá se.

Ne, je tu horko, říkám.

Asi si teda sundáme sako.

Jen si odložte. Člověk se má cítit pohodlně.

To je pravda. To je tedy naprostá pravda, povídá.

Ale za chvíli si všimnu, že má sako stále na sobě.

Dvě moje větší skupinky už jsou pryč a ten starší pár taky. Začíná se nám to vyprazdňovat. Když tlouštíkoví předkládám kotletky a pečený brambor a k tomu další chleba a máslo, je už v místnosti poslední.

Na brambor mu dávám spoustu kyselé smetany a přes to ještě kousky špeku a pažitku. A nesu mu další chleba a máslo.

Ještě nějaké přání?

Všechno v pořádku, říká a odfukuje. Výborně, díky, odfukuje ještě jednou.

Nechte si chutnat, říkám. Zvedám víčko od cukřenky a dívám se dovnitř. Muž přikyvuje a hledí na mě, dokud neodejdu.

Najednou mi je jasné, že o něco jde. Jenže nevím o co.

Co dělá ten tvůj Otesánek? Ty si kvůli němu ušoupeš nohy, říká Harriet. Znáš Harriet.

Jako moučník, říkám tlouštíkoví, vám mohu nabídnout Zelenou lucernu, což je naše specialita – pudinkový dort se šťávou –, nebo tam máme cheesecake, vanilkovou zmrzlinu či ananasový pohár.

Snad vás nezdržujeme, odfukuje si a tváří se starostlivě.

Ale vůbec ne, říkám. Samozřejmě že ne. Žádný spěch. Já vám ještě přinesu kávu a můžete si to zatím rozmyslet.

Tak my vám to řekneme na rovinu, povídá a trochu si poposedne. Dali bychom si Lucernu a pak by taky neškodila porce vanilkové

zmrzliny. A navrch trochu čokoládové polevy, když budete tak hodná. Už jsme vám řekli, že máme hlad, dodává.

Odcházím do kuchyně, abych mu připravila moučník, a Rudy se ozve: Harriet povídá, že tam máš nějakýho tlustocha z cirkusu. Je to pravda?

Rudy už má dole čepici i zástěru, takže si to dovedeš představit.

Teda, Rudy, povídám, ten ti je ale tlustej, jenže to vůbec není všechno.

Rudy se jenom směje.

Tak se mi zdá, že je na tlustý, říká.

Dej si majzla, Rudy, říká Joanne, která právě vešla do kuchyně.

Začínám žárlit, říká Rudy Joanne.

Pokládám před tloušťka moučník a stranou ještě velkou misku vanilkové zmrzliny polité čokoládou.

Děkujeme, říká.

Nemáte zač, já na to – a projede mnou divný pocit.

Věřte tomu nebo ne, povídá, ale my takhle vždycky nejedli.

Já můžu jíst, jak chci, a ne a ne přibrat, povídám. Ráda bych trochu přibrala.

Tak to my ne, říká. Kdybychom si mohli vybrat, tak bychom radši netloustli, ale vybrat si nemůžeme.

Pak popadne lžici a pustí se do toho.

A co dál? ptá se Rita. Zapaluje si mou cigaretu a přitahuje si židli blíž ke stolu. Teď to začíná být zajímavý, povídá.

To už je všechno. Dál už nic. Sní ty svoje moučníky a pak odchází. Potom jdeme domů my, Rudy a já.

To byl tlustoch, říká Rudy a protahuje se jako vždycky, když je unavený. Pak se zasměje a dál se dívá na televizi.

Dávám vodu na čaj a sprchuju se. Sahám si na břicho a přemýšlím, jaké by to bylo, kdybych měla děti a některé by bylo takhle strašně tlusté.

Nalévám vodu do konvice, dávám na podnos šálky, cukřenku a smetanu v kartonu a všechno to nesu Rudymu. Úplně jako by o tom přemýšlel, protože říká: Já kdysi znal jednoho tlustocha, vlastně

dva, ale pořádný, to když jsem byl kluk. To ale byli cvalíci. Už se nepamatuju, jak se jmenovali. Buřt – jinak jsme jednomu z nich ani neřekli. Bydlel vedle nás, byl to soused, pro nás to byl Buřt. Ten druhý kluk přišel až později. Ten zas dostal jméno Cvalda. Kromě učitelů mu nikdo jinak než Cvaldo neřekl. Buřt a Cvalda. Kdybych je tak někde měl na fotce, říká Rudy.

Nevím, co bych řekla, a tak pijeme čaj a za chvíli se zvedám a jdu si lehnout. Rudy vstává taky, vypíná televizi, zamyká vchod a začíná se svlékat.

Vlezu si do postele, sunu se až na kraj a ležím tam na břiše. Jenže Rudy hned, jak zhasne a vleze do postele, začne otravovat. Otočím se na záda a snažím se uvolnit, i když se mi nechce. Ale už je to tady. Když na mě vleze, najednou cítím, že jsem tlustá. Cítím, že jsem příšerně tlustá, tak tlustá, že Rudy je najednou úplně malinký – jako by tam skoro ani nebyl.

To je srandovní historka, říká Rita, ale mně je jasné, že neví, co si z toho má vybrat.

Začíná mě to deprimovat, ale nic jí vysvětlovat nebudu. Už jsem jí toho řekla až moc.

Sedí tam a čeká, jemnými prsty si pohrává s vlasy.

Na co čeká? To bych ráda věděla.

Je srpen.

Život se mi změní. Cítím to.

SOUSEDÉ

Bill a Arlene Millerovi spolu byli šťastni. Ale tu a tam mívali pocit, že v okruhu známých se právě na ně jaksi pozapomnělo a že jsou pozadu – Billovi nezbývalo než se věnovat účetnickým povinnostem a Arlene se zabývala rutinními úkony sekretářky. Někdy o tom spolu mluvili a hlavně se srovnávali s životem svých sousedů – Harriet a Jima Stoneových. Millerovým se zdálo, že Stoneovi žijí plněji a zajímavěji. Stoneovi se věčně vypravovali na večeri nebo měli společnost doma, či někam cestovali v souvislosti s Jimovou prací.

Stoneovi bydleli na stejném patře jako Millerovi. Jim byl obchodní cestující u firmy prodávající náhradní díly a často se mu podařilo skloubit služební cestu s výletem. Při těchto příležitostech bývali Stoneovi pryč tak deset dní, nejdříve jeli do Cheyenne a pak do St. Luis k příbuzným. Po dobu nepřítomnosti jim Millerovi dohlíželi na byt, krmili Micku a zalévali kytky.

Bill s Jimem si u auta podali ruce. Harriet s Arlene se držely za lokty a lehce se políbily na rty.

„Mějte se hezky,“ řekl Bill Harriet.

„Budeme se snažit,“ odpověděla. „Vy se tu taky mějte.“

Arlene přikývla.

Jim na ni mrkl. „Ahoj, Arlene. Pořádně na toho svýho dohlídni.“

„Neboj,“ řekla Arlene.

„Mějte se,“ řekl Bill.

„To víš, že jo,“ přikývl Jim a dotkl se Billyho paže. „A ještě jednou díky.“

Stoneovi odjížděli a mávali a Millerovi mávali také.

„No, kdybysme tak byli na jejich místě,“ řekl Bill.

„Dovolená by se nám teda sešla,“ přikývla Arlene. Cestou do schodů k jejich bytu vzala Billa za ruku a dala si ji kolem pasu.

Po večeri se Arlene ozvala: „Nezapomeň, že Micka to má první

večer s játrovou příchutí.“ Stála ve dveřích do kuchyně a skládala ručně tkaný ubrus, který jí Harriet vloni koupila v Santa Fé.

Bill vešel do bytu Stoneových a zhluboka se nadechl. Vzduch už byl nevětraný a slabě nasládlý. Na hodinách nad televizí, které vypadaly jako slunce, bylo půl deváté. Vzpomněl si, jak Harriet s těmi hodinami přišla domů, jak šla přes chodbu, aby je Arlene ukázala. Držela mosaznou skříňku v náručí a hovořila k ní přes hedvábný papír jako k dítěti.

Micka se mu otírala čumákem o trepky a pak si lehla na bok, hned ale vyskočila, když šel Bill do kuchyně a z hromady na lesklé odkapávací ploše vybral jednu plechovku. Nechal kočku žrát a zamířil do koupelny. Podíval se na sebe do zrcadla, pak zavřel oči a zase je otevřel. Otevřel lékárníčku. Našel lahvičku s pilulkami, přečetl si nálepku – *Harriet Stoneová. Jednou denně podle předpisu* – a strčil lahvičku do kapsy. Vrátil se do kuchyně, natočil vodu do konvičky a šel zpátky do obýváku. Zalil květiny, postavil konvičku na koberec a otevřel domácí bar. Zezadu vyndal láhev Chivas Regal. Dvakrát se napil, otřel si ústa do rukávu a vrátil láhev na místo.

Micka spala na kanapi. Zhasl světla, pomalu zamkl a ještě zkusil, jestli je zavřeno. Měl pocit, že něco zapomněl.

„Cos tam dělal tak dlouho?“ zeptala se Arlene. Seděla s nohama složenýma pod sebou a dívala se na televizi.

„Nic. Hrál jsem si s Mickou,“ řekl. Přešel k ní a sáhl jí na prsa.

„Pojď už, miláčku, do postele.“

Druhý den si Bill z dvacetiminutové odpolední přestávky vzal jen deset minut a odjel z práce už ve tři čtvrtě na pět. Zajel na parkoviště, právě když Arlene vyskočila z autobusu. Počkal, až vejde do domu, a vyběhl po schodech, aby ji chytil, až bude vystupovat z výtahu.

„Bože, Bille, tys mě polekal! Jseš tu brzy.“

Pokrčil rameny. „V práci nebylo co dělat.“

Nechala ho, aby odemkl jejím klíčem. Než za ní vstoupil dovnitř, otočil se ke dveřím na druhé straně chodby.

„Jdeme do postele,“ navrhl.

„Ted?“ zasmála se. „Co to do tebe vjelo?“

„Nic. Svlíkni se.“ Neobratně ji stiskl. „Panebože, Bille.“

Rozepnul si pásek.

Později si objednali čínu, a když jídlo dorazilo, hladově se beze slova najedli a poslouchali přitom gramodesky.

„Nesmíme zapomenout nakrmit Micku,“ řekla.

„Právě jsem na to myslel. Hned tam zajdu.“

Vybral pro kočku plechovku žrádla s rybí příchutí, pak natočil vodu do konvičky a vydal se zalévat. Když se vrátil do kuchyně, kočka štrachala ve své krabici. Upřeně na něj hleděla a pak se dál věnovala podestýlce. Otvíral všechny skříňky a prohlížel si konzervy, vložky, balíčky s různými potravinami, skleničky na víno a koktejly, porcelán, nádobí. Otevřel ledničku. Přičichl k celeru, dvakrát si ukousl z čedaru. Když šel do ložnice, žvýkal jablko. Postel mu připadala obrovská, huňatý bílý přehoz visel až k zemi. Vysunul zásuvku nočního stolku; našel krabičku s několika cigaretami a nacpal si je do kapsy. Pak přistoupil k šatníku a právě ho otevíral, když se ozvalo zafukání na dveře.

Šel kolem koupelny a cestou spláchl záchod.

„Co tady děláš?“ zeptala se Arlene. „Už jseš tady přes hodinu.“

„Opravdu?“

„Jo, opravdu.“

„Chtělo se mi na záchod.“

„Záchod máš doma.“

„Už jsem to nemohl vydržet.“

Večer se zase milovali.

Ráno přiměl Arlene, aby ho omluvila v práci. Vysprchoval se, oblékl a udělal si lehkou snídani. Snažil se zabrat do knihy. Vyrázil ven na procházku a hned se cítil lépe. Ale po chvíli, ruce stále v kapsách, se vrátil do bytu. Zastavil se u dveří Stoneových, jestli náhodou neuslyší kočku. Pak odemkl svůj byt a šel si do kuchyně pro klíč.

Zdálo se mu, že je uvnitř chladněji než v jejich bytě, a také větší tma. Přemýšlel, jestli květiny nemají vliv na teplotu vzduchu. Vyhlédl z okna a pak pomalu procházel místnostmi a pečlivě zkoumal všechno, co mu padlo do očí. Jeden předmět po druhém. Viděl popelníky, kusy nábytku, kuchyňské potřeby, hodiny. Viděl všechno. Nakonec vstoupil do ložnice a u nohou se mu objevila kočka. Jednou ji pohládl, odnesl ji do koupelny a zavřel dveře.

Lehl si na postel a zíral do stropu. Chvilí ležel se zavřenýma očima a pak si strčil ruku pod pásek. Snažil se vzpomenout, co je za den. Snažil se vzpomenout, kdy se mají Stoneovi vrátit, a pak ho napadlo, jestli se ještě vůbec někdy vrátí. Nevybavoval si jejich obličej, ani jak mluví nebo se oblékají. Vzdychl si a namáhavě se skulil z postele, aby se sklonil nad toaletkou a mohl se podívat do zrcadla.

Otevřel prádelník a vybral si plážovou košili. Po chvilce hledání našel pečlivě vyžehlené bermudy. Byly pověšené přes hnědé keprové kalhoty. Shodil ze sebe oblečení a vklouzl do šortek a košile. Znovu se podíval do zrcadla. Šel do obývacího pokoje, nalil si pití a na zpáteční cestě do ložnice pomalu usrkával. Oblékl si modrou košili, tmavý oblek, modrobílou kravatu. Obul si černé mokasíny. Sklenička byla prázdná, a tak si šel pro další.

Když byl zpátky v ložnici, sedl si na židli, přehodil si nohu přes nohu a usmíval se. Díval se na sebe do zrcadla. Dvakrát zazvonil telefon a zase přestal. Dopil a svlékl si oblek. Chvilí se přehraboval ve vrchních zásuvkách, až vytáhl kalhotky a podprsenku. Natáhl si kalhotky, zapnul podprsenku a pátral v šatníku po vhodných šatech. Oblékl si černobíle kostkovanou sukni a zkoušel zapnout zip. Pak si oblékl vínovou halenku se zapínáním vepředu. Zvažoval i její boty, ale bylo mu jasné, že do těch se nevejde. Dlouho zpoza záclony vyhlížel oknem obývacího pokoje. Pak se vrátil do ložnice a všechno uložil.

Neměl hlad. Ona také mnoho nejedla. Nesměle na sebe pohlédli a usmáli se. Vstala od stolu a podívala se, jestli je klíč na polici, a pak rychle sklídila se stolu.

Stál ve dveřích kuchyně, kouřil cigaretu a pozoroval svou ženu, jak si bere klíč.

„Jdu naproti, udělej si zatím pohodlí,“ řekla. „Přečti si noviny nebo něco.“ Sevřela klíč v dlani. Řekla mu, že vypadá unaveně.

Snažil se soustředit na zprávy. Přečetl noviny a pustil televizi. Nakonec přešel přes chodbu. Dveře byly zavřené.

„To jsem já. Jseš tam ještě?“ zavolal.

Za chvíli se dveře odemkly a Arlene vyšla ven a zavřela za sebou. „To jsem tam byla tak dlouho?“ zeptala se.

„To jsi teda byla.“

„Opravdu? To jsem si asi hrála s Mickou.“

Prohlížel si ji, až uhnula pohledem. Ruku ještě měla na klíce.

„Je to zvláštní,“ řekla. „Víš – chodit takhle k někomu do bytu.“

Přikývl, sundal jí ruku z kliky a vedl ji ke dveřím jejich bytu. Otevřel a vešli dovnitř.

„To teda je zvláštní,“ řekl.

Všiml si, že má vzadu na svetru bílá vlákna. Tváře jí hořely. Začal ji líbat na krku a vlasech, otočila se a polibky opětovala.

„Krucí,“ řekla. „Krucí, krucí,“ prozpěvovala a tleskala rukama jako malá holka. „Teď jsem si vzpomněla. Úplně jsem zapomněla, proč jsem tam vlastně šla. Nenakrmila jsem Micku a nezalila kytky.“ Podívala se na něj. „Není to praštný?“

„Ani ne. Počkej chvíli. Vezmu si cigarety a půjdu tam s tebou.“

Čekala, až zavře a zamkne dveře. Pak ho vzala za biceps a řekla: „Musím ti něco říct. Našla jsem nějaký obrázek.“

Zarazil se uprostřed chodby. „Jaký obrázek?“

„Uvidíš,“ řekla a dívala se na něj.

„Nekecej.“ Usmál se. „A kde?“

„V šuplíku.“

„To mi neříkej.“

Pak dodala: „Možná že už se nevrátěj.“ Hned ji vlastní slova zarazila.

„To by se klidně mohlo stát,“ řekl. „Může se stát všelicos.“

„Nebo se možná vrátěj a...“ Větu nedokončila.

Drželi se těch několik kroků přes chodbu za ruce, a když promluvil, málem ho ani neslyšela.

„Klíč,“ řekl. „Dej mi ho.“

„Cože?“ zeptala se. Dívala se na dveře.

„Ten klíč,“ opakoval. „Klíč máš ty.“

„Kristepane, já ho nechala uvnitř.“

Zkusil otočit klikou. Bylo zamčeno. Pak to zkusila ona. Knoflíkem na dveřích otočit nešlo. Otevřela ústa a ztěžka dýchala, jako by na něco čekala. Rozevřel náruč a ona mu do ní vklouzla.

„Nic se neboj,“ pošeptal jí do ucha. „Pro boha živýho, neboj se.“

Stáli na místě. Drželi se. Opírali se o dveře, jako by se schovávali před větrem, a objímali se.

NÁPAD

Dovečeřeli jsme a já už hodinu seděla potmě u kuchyňského stolu a dívala se ven. Jestli to dnes večer udělá, tak má nejvyšší čas, vlastně už je spíš pozdě. Už jsem ho neviděla tři večery. Ale dnes byla v ložnici roleta vytažená a svítilo se tam.

Dnes večer jsem měla takové tušení.

Pak jsem ho zahlédla. Otevřel pletivové dveře a vyšel v tričku a jakýchsi bermudách nebo snad plavkách na zadní verandu. Jednou se rozhlédl, seskočil z verandy mimo světlo a vydal se podél domu. Šel hodně rychle. Kdybych se nedívala, tak bych ho propásla. Zůstal stát před osvětleným oknem a hleděl dovnitř.

„Verne,“ zavolala jsem. „Honem, Verne. Je venku. Hoď sebou.“

Vern si v obýváku u puštěné televize četl noviny. Slyšela jsem, jak je odhodil.

„Ať tě nevidí!“ křikl. „Nechod' k oknu moc blízko!“

Tohle on říká pořád: Nechod' moc blízko. Řekla bych, že Vernovi je tohle šmírování trochu trapné. Ale určitě ho to baví. Řekl mi to.

„Nevidí nás – když máme zhasnuto.“ Tuhle větu řeknu pokaždé. Už to trvá přes tři měsíce. Konkrétně od 3. září. To jsem ho tam zahlédla úplně poprvé. Netuším, jak dlouho už to tak bylo předtím.

Tehdy jsem málem zavolala na policii, ale pak jsem pochopila, kdo to tam vlastně je. Vern mi to vysvětlil. A i pak mi chvíli trvalo, než mi to došlo. Od toho dne už ho pozoruju každý večer, takže vám můžu říct, že se v průměru vydává ven každý druhý nebo třetí večer, někdy častěji. Venku už jsem ho viděla i za deště. Vlastně tím spíš: když prší, tak vyleze určitě. Dnes ovšem bylo jasno a foukal vítr. Svítil měsíc.

Klečeli jsme u okna a Vern si odkašlal.

„Tak se na něho podívej,“ řekl. Vern kouřil a občas si popel odklepl do dlaně. Kouř vypouštěl mimo okno. Vern kouří v jednom kuse, v kouření mu nezabrání vůbec nic. Dokonce i při spaní má hlavu

deset čísel od popelníku. Když v noci nespím, tak se vzbudí i on a hned si zapálí.

„Proboha,“ sykl Vern.

„Copak asi má, že to jiné ženské nemají?“ nadhodila jsem po chvíli. Krčili jsme se na zemi a nad parapetem nám vykukovaly jen hlavy; pozorovali jsme chlápka, který tam stál a oknem se díval do vlastní ložnice.

„Takhle se to má,“ utrousil Vern. Odkášlal si jen kousek od mého ucha.

Dívali jsme se dál.

Teď jsem zahlédla postavu za záclonou. Zřejmě se svlékala, ale podrobnosti vidět nebyly. Poulila jsem oči. Vern měl nasazené brýle, které si bral na čtení, takže všechno viděl líp než já. Najednou se záclony odhrnuly a ta žena se k oknu otočila zády.

„Co to vyvádí?“ řekla jsem, i když mi to bylo úplně jasné.

„Ježišmarjá,“ hekl Vern.

„Co to, Verne, vyvádí?“ zopakovala jsem to.

„Svlíká se,“ řekl Vern. „Co bys tak myslela?“

Pak světlo v ložnici zhaslo a soused se vracel podél domu. Otevřel pletivové dveře, vklouzl dovnitř a po chvíli v domě zhaslo úplně všechno.

Vern zakašlal a pak ještě jednou a zavrtěl hlavou. Já jsem rozsvítila. Vern tam seděl na patách a nehýbal se. Pak vstal a zapálil si cigaretu.

„Jednou tý čůze povím, co si o ní myslím,“ řekla jsem a podívala se na Verna.

Vern se nejistě zasmál.

„Myslím to vážně,“ dodala jsem. „Někdy ji určitě potkám v samošce a řeknu jí to do očí.“

„To bych nedělal. K čemu by ti to, sakra, bylo?“ řekl Vern.

Ale bylo mi jasné, že mi nevěří, že to myslím vážně. Zamračeně si prohlížel nehty. Jezdil si v puse jazykem a oči měl přimhouřené, což dělává, když je soustředěný. Pak se zatvářil jinak a poškrábal se na bradě. „Nic takovýho bys neudělala,“ řekl.

„Tak uvidíme,“ řekla jsem já.

„Kecáš,“ nevěřil mi Vern.

Šla jsem za ním do obýváku. Byli jsme trochu rozhozený. Takový to na nás mělo vliv.

„Jen počkej,“ řekla jsem.

Vern zamáčkł cigaretu ve velkém popelníku. Stál vedle svého koženého křesla a chvíli se díval na televizi.

„Nikdy nic pořádného nedávaj,“ utrousil. A ještě dodal: „Třeba na ní ten chlap fakt něco vidí.“ Pak si zase zapálil. „To nemůžeš vědět.“

„Kdyby mi někdo koukal do ložnice, pošlu na něho policajty,“ řekla jsem. „Na Caryho Granta teda možná ne.“

Vern pokrčil rameny. „To nemůžeš vědět.“

Dostala jsem na něco chuť. Šla jsem se podívat do skřínky v kuchyni a pak jsem otevřela ledničku.

„Nechceš, Verne, něco k jídlu?“ zavolala jsem na něho.

Neodpověděl. Slyšela jsem, jak v koupelně teče voda. Ale napadlo mě, že by si třeba něco dal. Takhle pozdě večer na nás někdy přijde hlad. Dala jsem na stůl chleba a lančmít a otevřela jsem plechovku polévky. Vyndala jsem krekry a arašídovou pomazánku, studenou sekanou, kyselé okurky, olivy, chipsy. Všechno jsem to naskládala na stůl. Pak jsem si vzpomněla na jablkový koláč.

Vern vyšel v županu a flanelovém pyžamu. Mokré vlasy měl ulízané dozadu. Voněl kolínskou. Podíval se na jídlo na stole. „A co takhle kukuříčný lupínky a třtinovej cukr?“ řekl. Pak si sedl a vedle talíře si rozprostřel noviny.

Potom jsme se do toho gáblíku pustili. Popelník se plnil olivovými peckami a Vernovými nedopalky.

Po jídle se Vern usmál a zeptal se: „Co to tady voní?“

Šla jsem k troubě a vyndala dva jablkové koláče s rozteklým tvarem nahoře.

„Vypadá to senzačně,“ poznamenal Vern.

A za chvíli dodal: „Já už ale nemůžu. Jdu spát.“

„Já už půjdu taky,“ řekla jsem. „Jen to tu sklídím.“

Hrnula jsem zbytky z talířů do koše a najednou vidím mravence. Podívala jsem se pořádně. Pochodovali odněkud zpod trubek pod výlevkou, hustý proud mravenců, lezli na koš jednou stranou a dolů druhou, přicházeli a zase odcházeli. Našla jsem v jedné zásuvce sprej a vystříkala jsem koš na odpadky zvenčí i zevnitř a taky jsem stříkala, kam to jen šlo, pod výlevkou. Pak jsem si umyla ruce a ještě jsem se po kuchyni rozhlédla.

Vern už spal. Chrápal. Za pár hodin se vzbudí, zajde si na záchod a zapálí si. Malá televize v nohách postele běžela, ale obraz poskakoval.

Chtěla jsem Vernovi povědět o těch mravencích.

Sama už jsem se chystala do postele; srovnala jsem obraz a zalezla pod deku. Vern jako obvykle ve spánku vydával různé zvuky.

Chvilí jsem se dívala, ale dávali talk show, a mě takové pořady nebaví. Zase jsem myslela na ty mravence.

A za chvíli už jsem si představovala, že jsou po celém domě. Říkala jsem si, jestli bych neměla Verna vzbudit a říct mu, že jsem měla ošklivý sen. Místo toho jsem šla pro sprej. Zase jsem se podívala pod výlevku. Žádní mravenci už tam nebyli. Rozsvítila jsem po domě všechna světla, až byl jako v plamenech.

A pořád jsem stříkala sprejem.

Pak jsem v kuchyni vytáhla žaluzie a podívala se ven. Už bylo hodně pozdě. Foukal vítr, slyšela jsem praskající větve.

„Čůza jedna,“ řekla jsem nahlas. „A ten pitomej nápad!“

Nadávala jsem jí ještě hůř, ani to nemůžu opakovat.

ONI NEJSOU TVŮJ MUŽ

Obchodní cestující Earl Ober se právě ocitl mezi dvěma zaměstnáními, ale jeho žena Doreen chodila na noční do bistra s nepřetržitým provozem na kraji města, kde dělala servírku. Jednou večer se Earl nad sklenkou rozhodl, že si do bistra zajede na jídlo. Chtěl vidět, kde Doreen pracuje, a také zjistit, jestli si tam může něco objednat na účet podniku.

Seděl u pultu a studoval jídelní lístek.

„Co tady děláš?“ zeptala se Doreen, když si ho všimla.

Předala objednávkou kuchaři. „Co si dáš, Earle? Děti jsou v pořádku?“

„Jo. Dal bych si kafe a sendvič dvojku.“

Doreen si to zapsala.

„Je naděje, že bysme na chvilku... víš co?“ zeptal se Earl a mrkl na Doreen.

„Ne,“ řekla. „Teď na mě nemluv, mám moc práce.“

Earl vypil kávu a čekal na sendvič. Hned vedle něj si kávu objednali dva muži – podle obleků obchodníci; už si ale povolili kravaty a rozepnuli límečky. Když od nich Doreen odcházela s konvicí, řekl jeden druhému: „Ta má ale zadek. To snad ani není možný.“

„Už jsem viděl lepší,“ zasmál se druhý muž.

„No právě,“ řekl ten první. „Ale někoho takový faldy rajcujou.“

„To mě teda ne.“

„Mě taky ne, a právě to jsem chtěl říct.“

Doreen před Earla postavila sendvič. Kolem byly hranolky, zelný salát a okurka naložená v koprů.

„Ještě něco?“ zeptala se. „Sklenici mlíka?“

Earl mlčel. Doreen nad ním pořád stála a on zavrtěl hlavou.

„Ještě ti přinesu kafe.“

Vrátila se s konvicí a dolila Earlovi i oběma mužům. Vzala ze stolu misku a šla pro zmrzlinu. Shýbla se do nádoby a nabírala zmrzlinu.

Bílá sukně se jí napnula přes boky a popojela po stehnech nahoru. Objevil se růžový podvazkový pás a také šedá, zkrabacená kůže na stehnech, trochu chlupatá a se spleť žilek.

Earlovi sousedi se na sebe významně podívali. Jednomu povyjelo obočí. Druhý se šklebil a dál se přes šálek díval na Doreen, která teď lžící polévala zmrzlinu čokoládou. Když třepala lahví se šlehačkou, Earl vstal od nedojedeného talíře a zamířil ke dveřím. Slyšel, jak na něho Doreen volá, ale šel dál.

Podíval se na děti a pak šel do druhé ložnice a svlékl se. Přikryl se dekou, zavřel oči a přemýšlel. V obličeji ucítil cosi zvláštního a ten pocit se pak přesunul k žaludku a do nohou. Otevřel oči a převaloval hlavu po polštáři. Pak se otočil na bok a usnul.

Ráno Doreen nejprve vypravila děti do školy a pak přišla do ložnice a vytáhla roletu. Earl už byl vzhůru.

„Podívej se na sebe do zrcadla,“ řekl jí.

„Cože? O čem to mluvíš?“

„No jen se na sebe podívej do zrcadla.“

„A co mám jako vidět?“ zajímala se Doreen. Stejně se ale podívala do zrcadla nad prádelníkem a odhrnula si vlasy z ramen.

„Tak co?“

„A co jako?“ zeptala se.

„Nerad ti to říkám, ale možná bys měla uvažovat o nějaký dietě. Myslím to vážně. Nezlob se na mě, ale pár kil bys teda shodit mohla.“

„Co to povídáš?“

„Slyšela jsi dobře. Myslím, že bys mohla trochu shodit. Stačily by tak dvě tři kila.“

„Nikdy jsi nic neříkal.“ Zvedla si noční košili nad boky a prohlížela si břicho v zrcadle.

„Nikdy mě nenapadlo, že by to mohl být problém.“ Earl jako by hledal slova.

Doreen ještě pořád měla košili vyhrnutou u pasu. Otočila se zády k zrcadlu a dívala se přes rameno. Nadzvedla si jednu půlku a zase ji nechala klesnout.

Earl zavřel oči. „Možná je to úplná blbost.“

„Asi by mi trošku shodit neškodilo. Jenže to bude těžký.“

„To je fakt, lehký to nebude. Ale já ti pomůžu.“

„Asi máš pravdu.“ Doreen pustila vyhrnutou noční košili a podívala se na Earla. Pak si ji svlékla.

Povídali si o dietách. O dietách bílkovinných, výhradně zeleninových, dietě, kdy se smí jedine grapefruitový džus. Jenže si řekli, že nemají dost peněz, aby mohli kupovat bifteky, jaké požaduje dieta bílkovinná. A Doreen prohlásila, že tolik zeleniny zrovna mít nemusí. A protože grapefruitový džus jí zase taky tak moc nechutná, tak ani tuhle dietu nezvládne.

„To je fuk, tak na to zapomeň.“

„Ale ne, máš pravdu. Něco s tím udělám.“

„A co třeba cvičit?“ navrhl Earl.

„Já si v práci zacvičím až až.“

„Tak prostě nejz. Teda aspoň několik dní.“

„Tak jo. Zkusím to. Pár dní to budu zkoušet. Přesvědčil jsi mě.“

„Já jsem takovej přesvědčovač.“

Spočítal, jaký mají zůstatek na účtu, pak zajel do obchodu se zlevněným zbožím a koupil osobní váhu. Prodavačka mu na pokladně markovala částku a Earl si prodavačku prohlížel.

Doma Doreen přiměl, aby se úplně svlékla a stoupla si na váhu. Zamračil se, když spatřil žilky. Prstem jel po jedné, která se Doreen klikatila po stehně.

„Co to děláš?“ zeptala se.

„Nic.“

Podíval se na váhu a zapsal číslo na papír.

„Tak jo,“ poznamenal Earl. „Tak jo,“ zopakoval to ještě jednou.

Druhý den byl skoro celé odpoledne pryč kvůli přijímacímu pohovoru. Zaměstnavatel byl mohutný muž a trochu kulhal. Vodil Earla po skladu s instalatérskými potřebami a vyptával se ho, jestli má čas hodně jezdit.

„No samozřejmě,“ řekl Earl.

Muž přikývl.
Earl se usmál.

Televizi slyšel, ještě než odemkl dům. Prošel obývánkem, ale děti ani nezvedly hlavičky. V kuchyni se Doreen oblečená do práce cpala míchanými vajíčky na slaniň.

„Co to děláš?“ zeptal se Earl.

Doreen klidně žvýkala dál, tváře celé nafouklé. Ale najednou všechno vyplivla do ubrousku.

„Já už to nevydržela,“ řekla.

„Ty seš teda,“ neudržel se Earl. „Tak si třeba praskni! Klidně se cpi dál!“ Šel do ložnice, zavřel za sebou a lehl si na ustlanou postel. I v ložnici slyšel televizi. Dal si ruce za hlavu a civěl do stropu.

Doreen otevřela dveře.

„Já to zkusím znovu,“ řekla.

„Bezva.“

Za dva dny ráno ho zavolala do koupelny. „Koukej,“ řekla.

Earl se podíval na váhu. Otevřel zásuvku, vyndal papír a zase se podíval na váhu. Doreen se při tom usmívala.

„Třicet deka,“ prohlásila.

„To je teda něco,“ řekl Earl a plácl ji přes zadek.

Četl inzeráty. Chodil na pracovní úřad. Každé tři nebo čtyři dny někam jel na pohovor a v noci za Doreen počítal spropitné. Narovnával na stole jednodolarovky, z pětníků, desetníků a čtvrtáků dělal dolarové komínky. A každé ráno hnal Doreen na váhu.

Za dva týdny shodila jeden a půl kila.

„Pořád něco zobu,“ řekla Doreen. „Celej den se držím o hladu, ale pak se cpu drobnostmi v práci a ono se to nasčítá.“

Ale za týden už měla přes dvě kila dole a o týden později o více než čtyři. Oblečení jí bylo volné. Musela si z peněz na činži vzít na novou uniformu.

„V práci už mají řeči,“ řekla jednou.

„Jaký řeči?“

„Třeba že jsem hrozně bledá. Že vypadám divně. Bojej se, že moc hubnu.“

„A co je špatnýho na hubnutí? Vykašli se na ně. Řekni jim, ať se staraj o sebe. Oni nejsou tvůj muž. Nemusíš s nima žít.“

„Pracuju s nima.“

„To je fakt,“ řekl Earl, „ale nejsou to samý jako tvůj muž.“

Každé ráno s ní šel do koupelny a počkal, až se postaví na váhu. Vzal si tužku a papír a klekl si, aby na váhu viděl. Papír už byl popsany daty, dny a čísly. Earl se podíval na váhu, zkontroloval své záznamy a buď spokojeně přikývl, nebo sevřel rty.

Doreen teď mnohem častěji ležela v posteli. Ještě si chodila leh-nout, když děti odešly do školy, a také si vždycky zdřímla odpoledne před odchodem do práce. Earl pomáhal s domácností, díval se na televizi a nechával ji spát. Veškeré nákupy byly na něm a občas se vypravil na přijímací pohovor.

Jednou večer uložil děti, vypnul televizi a rozhodl se zajet na pár skleniček. Když v hospodě zavírali, zajel ještě do bistra za Doreen.

Seděl u pultu a čekal. „Děti jsou v pořádku?“ zeptala se Doreen, když si ho všimla.

Earl přikývl.

S objednávkou nespíchal. Sledoval Doreen, jak se pohybuje za pultem. Nakonec si objednal cheeseburger. Doreen objednávku předala kuchaři a šla obsloužit dalšího zákazníka.

S konvicí přišla jiná servírka a nalila Earlovi kávu.

„Jak se jmenuje vaše kamarádka?“ zeptal se Earl a kývl směrem ke své ženě.

„Doreen,“ řekla servírka.

„Vypadá dost jinak, než když jsem tu byl naposled.“

„To teda nevím.“

Jedl cheeseburger a pil kávu. K pultu si sedali lidé a zase odcházeli. Většinou je obsluhovala Doreen, i když někdy si objednávali i u té druhé servírky. Earl svou ženu sledoval a pečlivě poslouchal. Dvakrát si musel odskočit. Tehdy přemítal, jestli mu něco neuniklo. Když se

vrátil podruhé, jeho šálek zmizel a na jeho místě už seděl někdo jiný. Sedl si na konci pultu vedle staršího muže v pruhované košili.

„Co tu chceš?“ zeptala se Doreen Earla, když ho zase spatřila. „Neměl bys bejt náhodou doma?“

„Dej mi, prosím tě, kafe.“

Earlův soused četl noviny. Zvedl oči a díval se, jak Doreen Earlovi nalévá kávu. Když odcházela, mrkl po ní. Pak se zase vrátil ke svým novinám.

Earl usrkával kávu a čekal, až muž něco poznamená – sledoval ho koutkem oka. Muž dojedl a odsunul talíř stranou. Zapálil si cigaretu, přeložil noviny a četl dál.

Přišla Doreen, vzala špinavý talíř a nalila pánovi ještě kávu.

„Co jí říkáte?“ kývl Earl směrem k Doreen pohybující se za pultem. „Ta má něco do sebe, co?“

Muž vzhlédl od novin. Podíval se na Doreen, pak na Earla a vrátil se k novinám.

„Tak co jí teda říkáte?“ naléhal Earl. „Jen tak se vás ptám. Je pěkná, nebo ne? Řekněte mi to.“

Muž zašustil novinami.

Když Doreen zase šla uličkou, Earl štouchl muže do ramene. „Poslouchejte, ta má ale zadek. Teď se dívejte. Můžu dostat pohár s čokoládovou zmrzlinou?“ zavolal na Doreen.

Zastavila se před ním a vzdychla. Pak se otočila, vzala misku a sklonila se s naběračkou nad mrazákem. Zajela do zmrzliny. Sukně jí vyjela po stehnech a Earl mrkl na svého souseda. Jenže ten se zrovna očima setkal s druhou servírkou. Pak si dal noviny pod paži a sáhl do kapsy.

Druhá servírka přišla k Doreen a zeptala se jí: „Co je to za chlapa?“

„Kterej?“ zeptala se Doreen a otáčela se s miskou zmrzliny v ruce.

„Támhleten,“ řekla servírka a kývla směrem k Earlovi. „Divnej chlap.“

Earl se usmál, jak nejlíp dovedl, a grimasu držel, dokud neucítil, že už se mu výraz mění.